

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
SZPOS BÉLA.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A Fejérvári kormányt kinevezték.

Körber a magyar válságról.

A nyolcz „kedves“.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 19.

A hivatalos lap ma megjelent száma közli Fejérvári Géza báró bandájának kinevezését — s azt a megjelentetést, hogy a király ezeket a derék férfiakat valóságos belső titkos tanácsosi címmel tüntette ki! Gyönyörű névsor mondhatjuk — s fényesen van kiegészítve a legerőszebb s leggonoszabb lelkű emberek egyikével báró Feilitsch Arthurral.

Tagadja még valaki, hogy Tisza István sötét keze nem áll szoros összeköttetésben Fejérvári Gézával! Tagadja még valaki, hogy a züllött szabadelpárt nem készséges szolgálja Tisza és Fejérvári nemzetrontó politikájának. Hiszen az új földmivelésügyi miniszter tegnapig még lelkes és lármás tagja volt a szabadelpártnak, s mai kilépését sem indokolja meg azzal, hogy eddigi barátaival és elvtársaival szakít.

A nyolcz „kedves“ kinevezését olyan érzelmekkel fogadja az ország, a hogy a szélhámos vigéczek vizitjét fogadja egy jól nevelt uri ember. Türi — türi egy darabig, aztán a cselédjével kidobhatja. A „kedves“ miniszterek garázdálkodását is türi ez az ország — de eljön a pillanat amikor röpülni fognak a bársonyszékből, s legelőször röpül a generál szakramentovics Herr Fejérvári.

A politika eseményeiről egyébként a következő tudósítás számol be.

A kinevezések.

A hivatalos lap közli: Ő császári és apostoli királyi Felsője a következő legfelső kéziratokat, illetőleg elhatározást méltóztatott legkegyelmesebben kiadni:

Kedves György! Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán Önt földmivelésügyi magyar ministeri állásától, hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett, kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1905. évi október hó 18-án.

Ferencz József s. k.
Báró Fejérvári Géza s. k.

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán igazságügyminiszteremmé Lányi Bertalan, kereskedelemügyi miniszteremmé Vörös Lászlót, belügyminiszteremmé Kristóffy Józsefet, honvédelmi miniszteremmé Bihar Ferencz altábornagyot, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé Lukács Györgyöt és Kovacevics Istvánt horvát-szlavon dalmátországi tárcza nélküli miniszteremmé újból kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban ismét megerősítem; továbbá földmivelésügyi miniszteremmé br. Feilitsch Arthur nyugalm. erdőgazdát kinevezem, végre a pénzügyminiszteremmé, valamint a Személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével előterjesztő miniszterelnökömet bizom meg.

Ez alkalommal egyszersmind magyar miniszterelnököm előterjesztésére Lányi Bertalan igazságügyi, Vörös László kereskedelemügyi, Kristóffy József belügyi, Bihar Ferencz altábornagy honvédelmi, Lukács György vallás- és közoktatásügyi minisztereimnek, valamint Kovacevics István horvát-szlavon dalmátországi tárcza nélküli miniszteremnek a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom s e részben a Házam és a kütügyek miniszterét egyidejűleg kellően utasítom.

Az illetőkhöz intézett kézirataimat továbbá intézkedés vegett idezárom.

Kelt Bécsben, 1905. október hó 18-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.
Báró Fejérvári Géza s. k.

Ezután következnek a szakminiszterekhez intézett királyi levelek külön-külön. Az első így szól:

Kedves Báró Fejérvári! Előterjesztésére Önt egyszersmind a magyar pénzügyministerium, valamint a Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével újból megbizom.

Kelt Bécsben, 1905. évi október 18-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.
Báró Fejérvári Géza s. k.

Fehérvári Bácsba megy.

Mint hirlik báró Fejérvári Géza miniszterelnök ismét Bácsba utazik, lehet, hogy még ma.

Hire jár, hogy vele együtt utaznak Kristóffy József és Lányi Bertalan miniszterek, akik ép azért mondták le már előzetesen a holnapi audienciát, és nem lehetetlen, hogy ismét Bácsba utazik Vörös László kereskedelemügyi miniszter is.

A vezérbizottság.

Kossuth Ferencz, aki jelenleg vidéken tartózkodik, pénteken reggel érkezik vissza Budapestre és még aznap intézkedik a vezérbizottság egybehívása dolgában.

Ugy értesülünk, hogy a vezérbizottsági értekezlet hetfőn lesz.

Körber a magyar válságról.

A Tribuna bécsi levelezője megkérdezte Körber volt miniszterelnököt, hogy mi a véleménye a magyar válságról. Körber kijelenté, hogy ismeri mostani helyzet komolyságát, de hozzátette, hogy Ausztria és Magyarország közti válságnak nem lehet nagyobb jelentőséget tulajdonítani, miut a különböző államok közt gyakran felmerülő konfliktusoknál. Kijelentette, hogy még mindig bizik a válság békés és gyors elintézésében, kétségtelen, hogy a válság akut s el lehet volna kerülni hogy megint kiélesedjék. Meg vagyok győződve, hogy a monarchia két állománának köicsönös érdekei annyira egymáshoz vannak fűzve, hogy ez a közösség ellen való befolyásokat le fogja győzni. Új kormány programja valószínűleg alkalmas lesz a béke megteremtésére. Általános választó jogról tartózkodóan nyilatkozott. Mindenekelőtt nemzetiségi kérdés komoly akadály ilyen reform keresztülvitelének, ami a kereskedelmi szerződéseket illeti, Olaszország nyugodtan várhatja a következő eseményeket. Örül, hogy a két állam között a kereskedelmi szerződések tárgyalását be lehetett fejezni.

A Hortobágyot hasznosítják!

Kimondták a kiszakítás szükségességét!

Érdekes bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 19.

Tanulságos gyűlést tartott tegnap délután a Hortobágy hasznosítása vegett kiküldött bizottság. Értékes és érdekes beszédek hangzottak ott el, a melyek igen világosan bizonyították be, hogy a Hortobágy hasznosítását a közérdek világos és bűnös elhanyagolása nélkül elhalasztani nem lehet. A kik az elhalasztás mellett voltak, azok sem tudtak súlyosabb és komolyabb argumentumot felhozni mint azt, hogy a polgárságnak joga van a Hortobágyhoz.

A vita során azok, a kik a hasznosítás ellen beszéltek, nem engedtek a maguk merev álláspontjából. Azonban a többség, a melyik tisztában volt azzal, hogy ezt a kérdést végre valahára dűlőre kell juttatni, nem engedte magát befolyásoltatni — s diadaira

Oszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.
Teljesen friss áruk.

Legszebb

a mit az oszi idény nyujthat
mérsékelt árban kaphatók

Darvas Testvérek
női felöltő áruháza.

Főtér, Fehérlő szálloda épület.
Kistemplommal szemben.

juttatta az igaz ügyet. *Kimondta, hogy a Hortobágyot hasznosítani kell!*

Ennek az álláspontnak kell diadalt aratni a közgyűlésen is.

Az érdekes ülésről a következő tudósítás számol be.

Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester elnök, Vecsey Imre, Komlóssy Arthur, Simonffy Imre, dr. Bakonyi Samu, Király Gyula, Kövendi Domokos, Szentessy János, Kertész István, Polgári Bálint, Horváth István, Komlóssy Dezső, dr. Magoss György, Vargha Károly előadó, Roncsik Lajos, Márton Imre, Márk Endre.

Kovács József polgármester elnök délután három órakor nyitotta meg az ülést, miután a megjelent bizottsági tagokat üdvözölte.

Tárgyaljunk, vagy ne tárgyaljunk?

Vargha Károly előadó ismertette azokat a tanácsi, főügyészi és bizottsági javaslatokat, a melyek erre az ügyre vonatkoznak. Majd ismertette azt a bizottsági javaslatot, a mely a 10 ezer hold kiszakítására vonatkozik.

Kovács József polgármester a bizottság elnöke jelenti, hogy Bányai István a hasznosítási bizottság egyik tagja elhunyt. De mert a bizottság így is elég népes, nem hívott be új bizottsági tagot. A bizottság az elnöki bejelentést tudomásul veszi.

Dr. Bakonyi Samu úgy nyilatkozik, hogy a mostani idő a politikai zavarok miatt nem alkalmas a Hortobágy fontos kérdésének elintézésére. Zavaros közállapotaink minden magyar ember figyelmét más tételre irányítják. Szükség van a Hortobágy rendezésére, de más viszonyok között. Tisztázni kell azután végre azt a kérdést is, hogy kié hát a Hortobágy. Ez a kérdés ütköző pontja, s ez vihart és szenvedelmet kavartat fel a polgárság között — ezt pedig minden áron meg kell akadályozni. Indítványozza, hogy a kérdés tárgyalását halaszták el jobb időkre.

Simonffy Imre igen érdekes beszédben tör lándzsát a tárgyalás mellett. Husz esztendő óta harcol a hasznosítás mellett, sajnos azonban mindig szemben találta magát olyan elemekkel, a melyek a hasznosítás ellen érveltek. A politikai viszonyoknak ehhez a kérdéshez nincs semmi köze. Husz esztendő óta vártunk jobb időre, és ekkövetkezett a rosszabb idő. Nyíltan hangoztatja, hogy a tulajdonjog vita tárgyát nem képezheti — a Hortobágy a városé! Ezért első propositioja az, hogy mondja ki a bizottság miszerint a tulajdonjog már vita tárgyát nem képezheti — mert az a város tulajdonjoga. Régi okmányok igazolják ezt, s az a körülmény is, hogy 48 előtt csak nemesi személyek nemes városok kaptak donációt. Ha már 1906-ra meg van állapítva a pótdadó, úgy törekedjünk arra, hogy az 1907. évi költségvetés rendezett közállapotokat találjon.

Márk Endre Bakonyi Samuval polemizálva azt mondja, hogy ez nem politikai kérdés, ez közszükséglet. Hogy a politika holt pontra jutott az még kedvező az ügy elintézésére. Nincs képviselőház, két hónapig dr. Bakonyi Samu is ráér e fontos kérdés tanulmányozására, s odahatja erejét a kivitelnek. Nyíltan kijelenti, hogy becsületlen meggyőződése szerint a Hortobágy a városé. Ne tessék hát a haladással kacérkodni, vegyék elő végre komolyan ezt a fontos kérdést.

Bakonyi Samu dr. személyes kérdésben válaszolva Márk Endre felszólalására azt fejtegeti, hogy nem a közszükségletek, hanem a debreczeni egyetem kérdése vetette felszínre ezt a kérdést. Ha ezért hozták napirendre — úgy együtt lesz Márk Endrével — de tisztán a pótdadó leszállítása

miatt nem tartja sürgősnek a kérdést. A tulajdonjog kérdéséről akkor fog nyilatkozni, ha a halasztási indítványt eldönti a bizottság.

Márk Endre válaszában azt fejtegeti, hogy minden ellenkező beszéd dacára is kultur érdek a Hortobágy kérdésének feltétlen rendezése.

Kövendi Domokos szintén a hasznosítás kérdésének gyors keresztül vitele mellett beszél. A halogatás maradás — a maradás pedig káros valami!

Kovács József polgármester azután Márk Endre indítványára elrendeli, hogy a halasztás felett a szavazás névszerint történjék.

Az elhalasztás ellen szavaztak: Simonffy Imre, Komlóssy Arthur, dr. Magoss György, Márk Endre, Komlóssy Dezső, Vecsey Imre, Király Gyula, Kövendi Domokos, Roncsik Lajos, Vargha Károly.

Az elhalasztás mellett: Márton Imre, Horváth István, Bakonyi Samu, Szentessy János, Kertész István, Polgári Bálint.

A bizottság tehát 10 szóval 6 ellenében elhatározta, hogy a hasznosítás kérdését tárgyalás alá veszi.

Kié a Hortobágy?

Kovács József polgármester azután kijelenti, hogy az ő szavazatára, a mint látja nincs szükség. De ha szükség lenne, nem habozna kijelenteni, hogy az elhalasztás kimondása határozottan közgyűlés ellenes tény lenne.

Márk Endre úgy kívánja a kérdés tisztázását, hogy a főügyész véleménye tétessék fel szavazására. A főügyészi vélemény azt mondja, hogy a Hortobágy a városé. A ki ezt elfogadja, az leadja a szavazatát a főügyészi véleményre, a ki nem ezt vallja, az halad a maga útján.

Bakonyi Samu dr. azután a kijelentés után, a melyet az elnöklő polgármester tett bizonyos elszántság kell ahhoz, hogy a tulajdonjog kérdéséhez hozzá szóljunk.

Kovács József: Kérem — senki sem csalhatatlan!

Bakonyi Samu dr. azután hosszú beszédben azt bizonygatta, hogy tulajdonjog a polgárságot illeti — s a polgárság haszonvételi jogát a város is elismerte.

Magoss György dr. főügyész kijelenti, hogy hiteles iratok bizonyítják a város kétségtelen jogát a Hortobágyhoz.

Simonffy Imre újból azt hansúlyozza, hogy a tulajdonjog vita tárgyát nem képezheti.

Szentessy János a töle megszokott logikával beszélt. Irhat én töllem mondja amit akar a főügyész ur, nem hiszek én annak! Ezután azt bizonygattja, hogy a Hortobágy nem a városé.

Márton Imre indítványozza, hogy írjon ki a város pályázatot a Hortobágy hasznosításának mi módon való keresztül vitelére. Közgazdasági szakértők adjanak be javaslatot arra vonatkozólag, hogy mi módon lehetne értékesíteni a Hortobágyot. Tűzzön ki a város erre 2000, 1000 és 500 koronás pályadíjakat.

Márk Endre ezzel szemben a következő javaslatot terjeszti be:

A Hortobágy illetve a Hortobágy elnevezése alatt ismert területekre nézve Debreczen sz. kir. város tulajdonjoga elismerve lévén csak tévedésből eredőnek tekinti a telekkönyvi állapottal is teljesen ellentétes azon kívánatot, hogy a Hortobágy közös legelő föld tulajdonjogának kérdése tisztázásuk. E kérdés további tisztázása nem szükséges.

Márton Imre ezzel szemben fenntartja indítványát. Vecsey Imre felszólalása után Bakonyi Samu a következő határozati javaslatot nyújtja be:

Mondja ki a bizottság, hogy a város tulajdonjogát a Hortobágy felett a polgárság haszonvételi joga által korlátozva látja.

Kovács József polgármester azután a vitát bezárja. Felteszi szavazás alá Márk Endre indítványát azzal a megjegyzéssel, hogy ha ezt a bizottság elfogadja, úgy a Bakonyi Samu indítványa elesik.

A bizottság 10 szavazattal hat ellenében kimondotta, hogy Márk Endre indítványát fogadják el, vagyis a hasznosítás mellett nyilatkozik.

A bizottság azután kimondatta, hogy a legközelebbi ülést hétfőn délután tartja meg a mikor a hasznosítás részleteiről fog határozni.

Agár verseny a Hortobágyon.

Élet a Hortobágyi pusztán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 19.

A hortobágyi csraszagos agárverseny csütörtökön vette kezdetét. A bevezetett 64 kölyök agár közül 34-et heztak el tulajdonosaik.

Az ideális agarász területen az első napon 14 futam folyt le, a 14 futamból azonban csak 10 alkalommal számoltak be az agarak az üzőbe vett nyullal, míg 4 nyul bár hosszas és kimerítő futam után, elmenekült az üldöző agarak elől.

A birói tisztet Liptay Béla töltötte be közmegelegedésre, a ki felváltva 3 telivér paripáján minden egyes futamban — melyek között — 8—10 kilométernyire is eltartott s a melyek között nyilatkozata szerint olyan is előfordult s melynél szelbet látni agarasz pályáján alig élvezett — fáradságtalanul teljesítette nem kis kitartásra való birói tisztét.

A délután 5 órakor végelért agaraszat után a hortobágyi csárdában volt rendkívül jó magyaros sikerült agarász ebéd, melyet a hortobágyi csárdás — jó hírnevéhez híven — kifogástalan minőségben szolgáltatott ki, s nádudvari cigányok zenéje mellett, s melyen ősi magyar szokás szerint a felköszöntők sem hiányoztak.

A szövetkezet tagjai közül részt vettek az agaraszaton:

Báró: Podmaniczki Géza elnök, Hajdu Béla titkár és Liptay Béla bírón kívül: Gróf Szapáry Gy. Domahidy István, gróf Vay, Báró Vecsey Liptay Jenő, Gencsy Bertalan, Bezerédyszabadkai főispán, Thuránszky, Bagi Fatay, Szögyenyi, Kállay, Borbély, Geyer, Piliási, Sontág, stb. vidéki urak míg debreczeniek közül: Domahidy Elemér főispán, Király Gyula tanácsnok, Vecsey Zoltán, Jeney Miklós, Kertész János, Rásó István voltak kint.

Az agaraszat a mai napon tovább folytattatik míg a döntő futamra holnap kerül a sor.

A robogó vonat áldozata.

Szerencsétlenül járt hajósár.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 19.

Megrendítő szerencsétlenség érte Zagyva József hajósárt. Zagyva javakorbéli 34 éves szoboszlóra való ember. Megbízásból birkákat hajtott Szoboszlóról Rima Szombatára. A birkák ott maradtak ő maga pedig vonatra ült. Debreczen felé akart jönni, azonban tévedésből más vonatra ült.

Szerencsésen történt a tévedés. Itt akart a debreczeni vonatra szállani, azonban a helyett sátoraljaujhelyi vonatra ült fel. A vonat már Liszkatolcsvánál zakatolt, mikor utas társai azt kérdezték tőle, hogy merre utazik.

— Debreczen felé, — mondotta.

— Akkor rossz vonatra ült, világosították föl a többiek.

A következő állomáson aztán kiszállott Zagyva. Itt jegyét érvényesítette és gyalogszerrel megindult Szerencs felé, s mindig a sín pár mellett haladt. Gyaloglás közben reá borult az este Zagyva Jánosra, úgy hogy alig látott egy két lépésre maga elé. Közben egy gyors vonat igyekezett Sátoraljauhely felé. Minthogy a sötétség és a sinkanyarulata miatt sem a vonat vezetője nem látta őt, sem a szerencsétlenül járt hajcsár nem vette észre a vonat közeledését, csak utolsó perczben, mikor már élet és halál között volt ugorhatott el. A sín mellett azonban mély árok volt. Ide zuhant tehát a szerencsétlen. A zuhanás közben eltörte jobb vállpercét, jobb karját és jobb lábának alsó és felső szarát.

A vonatvezető a szerencsétlenséget nem vette észre s így ott maradt Zagyva eszméletlenül. Csak mikor már hajnalodni kezdett és a tanyai emberek igyekeztek a városba, találták meg. — Beszállították a szerencsi állomásra, ahol ideiglenes segélyben részesült. A szerencsi állomás főnök a legközelebbi vonattal beküldte a debreczeni kórházba. Itt nyomban ápolás alá vették. De a súlyos sérülések s a későn érkezett segítség miatt állapota igen súlyos, úgyhogy életben maradásához remény nincs.

Hoffmann vizsgáló bíró a súlyosan sérültet még szerdán délután kihallgatta.

A szerencsétlenül járt hajcsár balesetéért senkit sem terhel gondatlanság.

Vármegyénk és vidéke.

Hajdumogyó virillisel.

Uj bizottsági tagok a megyén.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 19.

Hajdúvármegye igazoló választmánya szerdán tartott ülésében összeállította a vármegye virilliseinek névjegyzékét. Az új virillisek névjegyzéke a következő:

Semsey Andor Budapest, Gróf Zichy Géza Tetétlen, Harstein Péter Debreczen, Forrai Henrik Nádudvar, Fried Leó Tiszacsege, Kovács Ákos Kaba, Lichtschein Dezső Balmazújváros, Fisch Jakab Püspökladány, Stark Adolf Balmazújváros, V. Oláh Miklós Tokaj, dr. Czeglédy Mihály Debreczen, Gyémánt Sámuel Püspökladány, Dézsi Rudolf Püspökladány, Lichtmann Mór Püspökladány, Rosinger Lajos Tiszacsege, Fischbein Ignác Nádudvar, Berencsy Gyula Hajdunánás, Tisza Imre Püspökladány, Fürst Ödön Balmazújváros, Fekete Sándor Hajduszoboszló, ifj. Lichtschein Sámuel Balmazújváros, Adler Farkas Hajduszoboszló, Simai Ferencz Püspökladány, Csohány Antal Hajdunánás, Berencsy János Hajdunánás, Somossy Béla Hajduböszörmény, Flaskay Kálmán Földes, Nagy Imre Hajduböszörmény, Mandel Sámuel Kaba, Ludány Lajos Nádudvar, gróf Degenfeld Imre Téglás, Kohn Dávid Püspökladány, Makai János H. szoboszló Oláh Sándor Hajdunánás, Vohl Adolf Hadház, Kun Sándor Nádudvar, Molnár Endre Nádudvar, Liszka Nándor Debreczen, Id. Gyulai István Hajdunánás, Szalkai András Hajduböszörmény, Rosenfeld Ignác Hajduszoboszló, Karácsony Zsigmond Földes, Stern Péter Téglás, Dr. Veres Menyhért Hajduböszörmény, Ujhelyi Andor Hajdudorog, Mildner Béla Püspökladány, Veszprémy István Hadház, Ifj. Gaál Ferencz Hajduböszörmény, Kömmerlig János Hajdudorog, Kövér Antal Hajduböszörmény, Ifj. Csohány Ferencz Hajdunánás, Dr. Lintner Sándor Hajduböszörmény, Schönfeld Gábor Nádudvar, Dobi Sándor Nádudvar, Egri Daniel

Tetétlen, Kun Ferencz Nádudvar, Grünfeld Adolf Püspökladány, Demjén Gábor Nádudvar, Ifj. Fazekas Gábor Hajduböszörmény, Id. Nagy Kálmán Hajdunánás, Lengyel Endre Hajdudorog, Soós János Hajduszoboszló, Dr. Boda Gyula Püspökladány, Fogthuy János Hajduszoboszló, Demjén Lajos Nádudvar, Papp Lajos Hajdudorog, Pákozdy Lajos Hajdunánás, Orosz Endre Debreczen, Id. G. Tóth Mihály Hajduszoboszló, Harsányi Dezső Hajdudorog, Kovács Lajos Szovát, Kovács Gyula Márton Gábor Hajduszoboszló, Kovács Antal Hajdunánás, Kalocsay Gusztáv Oláh Miklós Hajduszoboszló, Bleuer Mór Téglás, Bleuer Adolf Balmazújváros, Soltész László Hajduszoboszló, Dr. Popper Mór Debreczen, Propper Miklós Szovát, Cziement Márton Hajdunánás, Dr. Kortész József Hajduböszörmény, Csohány László Hajdunánás, Dr. Malatinszky József Hajduszoboszló, Léway Márton Id. Fazekas Gábor Hajduböszörmény, Cs Szabó János Hajduszoboszló, Ifj. Tisza Imre Püspökladány, Nagy Illés Hajduszoboszló, Sinay Antal Dr. Nagy Gábor Hajdunánás, Borbély Mihály Hajduszoboszló, Harstein Kálmán Nádudvar, Id. Kövér Pál Hajduböszörmény, Harsányi Károly Hajdudorog, Klein József Hajdudorog, B. Nagy Károly Hajduszoboszló, Varga László Hajduböszörmény, Id. Csohány Ferencz Hajdunánás, Meisels Vilmos Debreczen, Szabó András Hajduböszörmény, Neuman Sár uel Hajduszoboszló, Kaszás István Szovát, G. Tóth János Hajduszoboszló, Grósz Nagy Mihály Hajduszoboszló, Poroszlay Albert Hajduböszörmény, S. Kovács László Hajdunánás, Somosy Péter Hajduböszörmény, Soltész Farkas Debreczen, Major Gyula Hajduböszörmény, Kaufmann Salomon Püspökladány, Szilágyi János Zakar Sándor Dr. Grósz Adolf Hajduszoboszló, U Szabó Sándor Grósz Herman Hajduböszörmény, Schlachta János H. nánás, Forrai Ernő Nádudvar, Sárry Lajos Hajduszoboszló, Dr. Pápai Kálmán U Szabó János Hajduböszörmény, Möricz Imre Paulinyi Vilmos Ercesey Hajdunánás, Papp Sándor Nádudvar, Sajtos Sándor Hajduböszörmény, Csapó István Földes, J. Kovács Lajos Hajduszoboszló Csengeri József Tóth Lajos Hajdunánás Körner Béla Császi Jakab Márton János Hajduszoboszló, Leitner Dezső Hajdusámson, K. Szabó Mihály Hajduböszörmény, Starck Izidor Bujváros, Bezsényi Ferencz Hnánás-Oláh András Budapest, Kozma Sándor Hböszörmény, Kardos Géza Tiszacsege.

Gyilkosság az utozán. Szenzációs gyilkosságnak a hírét közli velünk tudósítónk a szomszédos Kistelekről. A lakonikus rövidségű értesítés egyelőre csak annyit mond, hogy ott tegnap este 8 óra tájban Mucsi Mihály és Gilike József, mindkettő 20 éves legény, az utozán valami fölött összeszólalkoztak. A dulakodás hevében Mucsi revolvért rántott és azzal Gilicére lőtt, akinek életét a golyó nyomban kioltotta. A gyilkos legényt a csendőrök természetesen letartóztatták és egyelőre Kisteleken tartják fogva. A szegedi kir. ügyészség vizsgálóbírója ez eset okainak és körülményeinek kiderítése céljából ma délután kiutazott a helyszínére. A véres eset egész Kistelek lakosságát érthető izgatottságban tartja.

Halálos verekedés. Álmosd község határában egy kisebb uradalomban véres dráma játszódott le tegnap, melynek egy emberélet esett áldozatul. Az uradalom parádés kocsisa, Kiss Menyhért ugyanis valami csekélység miatt összeszólalkozott az igáskocsissal. Dénes Mitruval. Az igáskocsis ellenfelét az uraságnál akarta bepanaszolni, de ez visszával fenyegette társát és kijelentette, hogy ha megmozdul, leszurja. Dénes vigyázatlan pillanatban a jászolból egy kést vett fel és Kissnek a mellébe szurta. Ez azonnal özszerogyott és meghalt. Dénes meg-

szökött az uradalomból, úgy hogy a csendőrök csak késő este fogták el az országúton. A gyilkos legényt legközelebb beszállítják a nagyváradai ügyészség börtönébe.

Rablógyilkosság nyoloz koronáért. Nagykőrösről írják Bozsik Lajos földmives betért egy kis sziverősítőre a kocsimába, a hol megittasodott. Este 10 óra tájban vele együtt borozó társai kicsalták az ittas embert a mezőre, ott botlásokkal elkábították s késeikkel kannibáli módon össze vissza vagdalták s 8 koronáját elrabolták. Az elégtelenített sérült hasában több szurást arczán, fején, nyakán több szurást súlyos vágást ejtettek, száját kettéhasították, összesen 29 sebet ejtettek rajta a vadállati dühvel mézszárló szörnyetegek.

Rágyujtotta a házat a család-jára. Ruzs Florea szintyei földmives családjával összeveszve, ittas állapotban egész családját ki akarta irtani s evégből az alvó családra éjszaka rágyujtotta a házat. Mind meghaltak.

Siketnéma vádlott.

Tárgyalás siketnéma tolmáccsal.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 19.

Falusi párviada utolsó felvonása játszódott le tegnap a debreczeni kir. törvényszék előtt.

Verekedés büntette miatt került a bíróság elé Lázár Lajos mikepércsi siketnéma parasztleány három társával együtt.

A múlt év június 26 án ugyanis Szilágyi Imréré Vigvári Lidia mikepércsi paraszt asszony szóváltásba egyeledett mostoha néjével özv. Balogh Gábornéval. Férfjével együtt betörték az utczaajtóját és szegény öreg asszonyt ütötték, verték, fogy, hogy 8 hónapnál tovább gyógyuló sebeket ejtettek rájta.

Másnap a megvert öreg asszony fia Balogh Sándor kérdőre vonta Szilágyiékat, hogy miért bántották szegény öreg anyját, mire ezek neki estek Balogh Sándornak és agyba főbe verték.

Ekkor előkerült Lázár Lajos egy siketnéma paraszt ember és a szorongatott legény védelmére állt. A siketnéma a harc hevében olyan ütlegeket osztogatott, hogy az elősiető szomszédok alig tudták a verekedőket széjjel választani.

Ma volt a főtárgyalás ez ügyben Oláh Miklós törv. bír. elnöklete alatt, szavazóbirák voltak Bolváry Lajos és Tóby István, a siketnéma Lázár Lajos tolmáca pedig Gátsér József siketnéma intézeti igazgató volt.

Lázár Lajos ellen a kir. ügyész a vádat elejtette s így csak Szilágyi Imre és neje mondtak ki hünyösöknek, akik 14—14 napi fogházra és 10—10 korona pénzbüntetésre ítéltettek. Balogh Sándor felmentett, mert nem lett megbizonyítva, hogy ő Szilágyinét megütötte. A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezett.

Színház.

Heti műsor.

Csütörtök: Ember tragédiája. (B)
Péntek: Mongodin ur. (C)
Szombat: Hoffman meséi. Operette. (A)

Mongodin ur felesége. A soha el nem évülő, miadég kacagató Mongodin ur vonul be ma este a debreczeni színházba, bizonyára nagyon kellemes órákat szerezve a közönségnek. A fő nő szerepét, a pikáns delnőt Almásy Lola játsza, a ki egyik legjobb alakítását mutatja be a debreczeni kö-

zónságnak. A czimszerepet Mongodin ur házsártos feleségét Arday Ida, Mongodint pedig Békés Gyula alakítja. Ők hárman alkotják a darab központját a melyben a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

Hoffmann meséi. Zilahy opera ensembléjéről a legjobb véleményeket táplálja a debreczeni színház látogató közönség. A próbákról ítélve a jó véleményeket fokozni fogja a szombati előadása, mikor Hoffmann meséi kerül színre. Olympia-Stella hármas szerepét Zilahyné játssza, Békefy pedig a czimszerepben lép fel.

Bartha Miklós meghalt.

— Szívszélhűdés ölte meg. —

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, okt. 19.

A legragyozóbb tollu magyar publicista, a ki mint politikus is vezérszerepet vitt ebben az országban; nincs többé. Mint budapesti tudósítónk a késő éjjeli órákban telegrafálja, Bartha Miklós országgyűlési képviselő a Magyarország főszerkesztője ma este budapesti lakásán szívszélhűdésben meghalt.

Sokan voltak, a kik ezzel a tüzes temperamentumos politikussal nem értettek egyet — még többen a kik sajátos írás modara miatt talán gyűlölték is. De a kik szerették, a kik rajongtak érte és a kik gyűlölték, azok megegyeztek abban, hogy nálánál ragyozóbb talantum nem sok kezelte a tollat.

Mint politikus mindig elől járt. Részt vett a legszenvedelmesebb politikai harcban. A most folyó nemzeti küzdelemből különösen kivette a maga részét. Vezércikkeivel, szónoki beszédeivel tüzesen agitált. Általában egyes emberi gyöngeségeit leszámítva, kiváló férfi volt — s halála most a nemzeti harc kellő közepén igen nagy veszteség nemzetünknek.

Bartha Miklós az utóbbi időben teljes egészségnek örvendett — ép azért meglepő halál híre. A délután folyamán még érintkezett politikai barátjaival — este mikor lakására tért — szívszélhűdés érte — s meghalt. Halál híre gyorsan elterjedt a fővárosban s őszinte és igaz részvétet keltett mindenfelé. A függetlenségi pártkörre azonnal kitűzték a gyászlobogót. A temetés iránt honap történi intézkedés.

Bartha Miklós, országgyűlési képviselő született Rugonfalván (Udvarhely m.) 1848 november 14-én. Jozót tanult a bpesti egyetemen s 1872-ben Udvarhelymegye első aljegyzője lett, de már a következő évben a megye egyik kerülete országgyűlési képviselővé választotta, a hol a régi balközép párthoz csatlakozott. 1880-ban megalapította Kolozsvárott a függetlenségi párt erdélyrészi közlönyét az „Ellenzék” s ugyanazon év őszén két katonatiszt saját szobájában összevagdalta. Ez esemény annyira növelte népszerűségét, hogy a következő képviselő választásokon 1881-ben mint Kolozsvár képviselője jutott be a házba. Azóta állandóan tagja volt a képviselő háznak 40-as (Ugron) párti programmal. Ő indította meg hírlapi cikkeivel azon mozgalmat, mely az Emke megalapítására vezetett. Számos cikket írt a közigazgatás államosítása ellen. Legutóbb a Magyarország főszerkesztője volt, s az 1905 évi általános választáson a zombori kerület küldte fel a parlamentbe.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Placz-utca 47 szám.

— **Személyi hírek.** Gróf Dégenfeld József tegnap Nagyváradoo időzött. Rákosi Viktor országgyűlési képviselő holnap Debreczenbe érkezik.

— **Ujabb pénzhamisítások.** A pénzhamisítók egyre működnek az ismeretlenség homályában elbujva napról-napra több hamis bankót bocsátanak forgalomba. Tegnap is újabb panasz érkezett a rendőrségre, hogy Debreczenben hamis pénzt hoztak forgalomba. E hamis ötven koronások serie száma többnyire 1036. vagy pedig más szám, de mindig páros. A színe nagyon fakult szín s rajta levő számok az eredeti bankjegyek számainak formájától egészen elütő.

— **Meglopott orvos.** Vakmerő lopást követett el tegnap éjjel eddig ismeretlen tettes. Dr. Csikos Sándor orvos péterfi-utcai lakásán. Két és fél méter magas kerítésen át bemászott és az udvaron a lugasba elhelyezett 300 korona értékű bambuszadóból készült biciklijét ellopta. A tolvajnak mindenesetre ismerősnek kellett lenni a helyzettel, mert a bicikli úgy volt elhelyezve a lugasban, hogy azt kívül az udvarról idegen észre sem vehette volna. A rendőrség a feljelentés után nyomozáshoz látott, a tolvajt azonban eddig kézre nem kerítette. Dr. Csikos Sándor annak aki a bicikli nyomára vezet, 20 koronát ad.

— **A bolgár telep tragédiája.** Dobrewicz Todornak a fiatal bolgár kertésznek szerencsétlen esetét megírtuk tegnapi számunkban. A szerencsétlenül járt ifju mára virradóra kiszüvedett. A gyilkos golyó — amint ezt az orvosok az elhalálozás után megállapították — keresztül ment a fiu tüdején. A fiu eltemetése iránt a bolgár kertész telep tulajdonosai intézkedtek. A temetés szombaton lesz.

— **A debreczeni ev. ref. egyház ösztöndíj osztó bizottsága** folyó hó 22 d. e. 1/2 11 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen az ösztöndíjak odaítélése felett fognak határozni.

— **Elhunyt debreczeni kereskedő.** Kohn Adolf, tekintélyes debreczeni kereskedő, a ki általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendett, tegnap éjjel életének 70-ik évében elhunyt. A megboldogult úgy társadalmi mint egyházi téren vezető szerepet játszott. Előke volt az izraelita szent egyletnek s tagja volt az izr. hitközség előljáróságának. Temetése ma délelőtt

1/2 10 órakor megy végbe a József-kir.-herceg-utca 36. számú házból. A haláleset alkalmából a debreczeni izr. szent egylet, s a hitközség előljárósága gyászjelentést adott ki.

— **Sikkasztás vádja alatt.** Soós Lőrinczné mint ezt tegnap a rendőrségen Barna Julianna panaszolta ugyancsak visszaélt gazdasszonya bizodalmaival. Az volt ugyanis a hivatása, hogy hordja szét a megrendelők között a tejet — Soosné ezt becsülettel el is látta, utóbb azonban bűnös tizelmekhez látott. Azt mondta a tej megrendelőknek, hogy őt Barna Julia megbizta a pénz felszedésével is. A megrendelők biztak az asszonyban s a pénzt átadták. Ő pedig ezzel nem számolt el. A megkárosított tejes asszony feljelentette hitlen cselédjét. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Elégtétel Neumann Lászlónak.** Pár évvel ezelőtt azzal gyanúsították meg Neumann László ny. rendőrbizost volt detektívet, hogy a kivándorlókkal tiltott tizleteket köt s azokat egy külföldi ügynökség kezébe játssza. A budapesti államrendőrség vizsgálatot is indított a debreczeni detektív ellen s el is marasztalta. Neumann e marasztaló ítélet folytán a debreczeni rendőrségnél viselt detektív állásától elesett. Neumann nem nyugodott ám bele az elsőfoku ítéletbe, hanem felebbezett. A belügyminiszter most döntött a Neumann ügyben s őt a gyanu vádja alól felmentette.

— **Bevallotta bűnét.** Dézsi Páltól — mint ezt hétfőn megírtuk — Csatári Lajos egyik vásári korcsmában egy órát lopott el. A rendőrség a vizsgálatot megindította és Dézsi kérdőre vonta. Dézsi tegnap töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy az órát tényleg ellopta.

— **Az ev. ref. theologia ifjúságának gyűlése.** A hittanhalgató ifjúság tegnap délután igen népes gyűlést tartott, melyen több igen fontos tárgy felett határoztak. A magyar országai theologus ifjak hivatalos lapjának a közlönynek szerkesztőjéül az 1905—906 tanévre egyhangulag Papp László seniort választották meg. A legatio ügyén is módosítani óhajta a hittanhalgató ifjúság s ezt úgy gondolja megvalósíthatónak, ha kérvényt nyujtanak be a tanári karhoz, hogy a köriratban szállítanak fel azon egyházakat, hol még legatio szervezve nincsen, hogy azt az ünnepekre szervezzenek, mert a mostani kevés legatio hivas mellett a theologia ifjúság nagy része legatio nélkül marad, kiknek pedig ez a fő jövedelmi forrásuk. Továbbá elhatározták hogy folyó hó 31-én este 1/2 8 órakor a theologiai ifjúság ismerkedési estélyt tart az Angolkirálynő fehértermében, hol előreláthatólag a tanári kar és több egyházi notabilitás is meg fog jelenni.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő számok nyertek:

20.000 koronát nyert: 40164.

10.000 koronát nyert: 13911 89676

109877.

5000 koronát nyert: 18389 63530

91643.

2000 koronát nyert: 11821 19372

33199 37215 43917 45714 50294 55494

75788 76118 79775 90541 60532 95455

99052 101002 102218.

1000 koronát nyert: 2044 2552 4068

4540 5863 7838 8579 15159 17249 26508

27609 32791 38940 39445 42683 44730

46827 48517 55842 58844 60151 63070

66908 68919 81739 90036 91058 97641

98751 101993 108544.

Higyeje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jönevű **rófös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

500 koronát nyestek: 2451 6595
6664 16890 17185 17773 21819 22868
25328 29078 38820 34447 35097 38152
40632 41074 41178 42744 43471 47019
47629 49235 50562 53151 53738 56428
56522 57544 63191 64209 67212 73394
76558 77408 77884 79204 80204 84640
82183 85281 86711 91708 92561 94378
95018 102023 102929 108998 109491,

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Az israelita hitközség tagjai figyelmébe. Ertesítettetnek a tagok, hogy a Deák Ferencz-ú. izr. templomban a szombat és vasárnapi ünnepnapokon az istentisztelet következő időben fog kezdődni: Ma péntek este 5 órakor, holnap szombaton Mazkirral egybekötött „Haskomah“ reggel fél 7 órakor, a főistentisztelet kezdete d. e. 9 órakor a Mazkir és az azt megelőző Hit-szónoklat fél 11 órakor, a délutáni istentisztelet mind a két napon 4 órakor, szombat este pedig fél 6 órakor.

Meghaltak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Papp István ev. ref. 4 hónapos, Kohn Adolf izr. 70 éves. Horváth Zsuzsanna ev. ref. 3 éves, özv. Dienes Lajosné ev. ref. 69 éves.

Az áruló ezüst pénz. Pénzes Gergely liszt szállító és pénzbeszedő tegnap este 6 és 7 óra között betért egy pohár borra a Teleki-utca sarkán levő vendéglőbe. Pénzes tárcáját, a melyben mintegy 96 korona 60 fillér volt, az asztalra tette. Egy pillanatra aztán félre lépett. Ezt felhasználta a korcsmában levő Halász Sándor vargakerti lakos favágó, s a pénztárcát magához emelte. Azonban rajta vesztett. A pénztárcát nem jól fogta meg s a benne levő sok ezüst korona félregurult. A zajra figyelmes lett Pénzes Gergely, nyakoncsipte a tolvajt s felvitte a rendőrségre. Halász ellen lopás kísérlete miatt indítják meg az eljárást.

A sikkasztó káplár. Neumann Sándor a sikkasztó 39 ik gyalogezredbeli káplár ügyében még mindig nyomoz a csendőrség, de nem találja a szökevényt. Itt említjük meg, hogy az a leány a kihez Neumann a szökés végett levelet intézett Balogh Etelka. Tévesen került más név tegnapi újdonságunkba.

Gyászrovat. Részvétellel közöljük, hogy Polgár Papp András és neje kis fia Pistuka folyó hó 18-án, délután 4 órakor, életének 5 ik havában, rövid szenvedés után elhunyt. Földi részei folyó hó 20-án, délután 2 órakor fognak Nap-utca 8 ik sz. házuktól, a reform. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

A libás asszony. Unger Sámuelné, mint minden jó gazdasszony, úgy ő is maga szokott vásárolni. Így tett tegnap is. Kint járt a libavásárba s ott vásárolt egy jó kihuzott libát. Ezt reá bizta Biró Jánosnéra, hogy vigye haza. Biróné át is vette a libát, de azt nem haza, hanem más helyre vitte. A megkárosított gazdasszony panaszt tett a rendőrségen.

Személyi hír ez is! Molnár Jenő ujonnan berendezett fűszer, csemege és csukorka különlegességek üzletet Főtér 12. sz. alatt, Stenczinger házban megnyitotta.

Vasárnap a Dréher sörosarokban Bakör csapolás, zóna reggeli különlegességek „malacz tokány“, „csángó vetreze“, „matróz hus“, „bécsi virsli“, „frank

furti virsli“, „szepességi virsli“, „csemege kolbászok“. Korona a la Pilseni sör folyton frissen csapolva. Délutáni uzsonához „Kocsonyázott csemegek“, „bischmark“, „hering“, „ostsee hering“, „angolna“, „fillét hering“, „este hurka estély“, „kecsge“, „harcsa“, „ponty“, „tok“, „viza“, „halászlé“, „fácán“, „fogoly“, „nyul.“ Kitűnő martin'ai új bor. Színház után is zene egész éjjel.

Roosevelt elnök ajándéka a japán császárnénak. Mint a „Times“-nek Newyorkból sürgönyzik, a Singer varrógépgyár épp most készítette el a legjobb varrógépet, a mely valaha varrógépgyár által előállított. A megbízást Roosevelt elnök adta, a ki e varrógépet a japán császárné számára, leánya Miss Rooseveltnek Japánban történt barátságos fogadtatásáért szóló köszönete fejében fogja a császárnénak elküldeni. Miss Roosevelttel való beszélgetése közben ugyanis a császárné azon kívánságának adott kifejezést, hogy szeretné, ha varrógépe lenne. Miss Roosevelt ezen kívánságáról azonnal értesítette édesatyját, a ki azt a Singer gyárban nyomban meg is rendelte. A varrógépnek összes, surlódásnak ki nem tett részei arannyal bevonottak; a gép egyik részén az arannyal átvont vasszerkezetben Amerika és Japán címerei vannak; a gép szekrénye mahagonifából van, mely a japán színekben tartott selyemmel és püszel van bélelve. A gépet az elnök egy e célra kirendelt követő fogja Japánban átadni. Az eredeti Singer varrógépek gyárát érte ezen nagy kitüntetés az azon bizalomról tesz tanúságot, melyel mindenütt és mindenki a cég gyártmányai iránt viseltetik.

Olcó könyvek Debreczen multjáról. Zoltai Lajos történelmi munkái közül olcsón megszerezhetők a következők: „Debreczen a török uralom végén.“ Három térképpel 212 oldal. Ára 2 kor. 40 fill. „Debreczen és vidékének urai 1200—1500 között.“ Egy térképpel és 4 rajzzal, nagy 8 rét, 42 oldal. Negyven fillér. Vidékre 10 fillér postaköltséggel több. Megrendeléseket elfogad a szerző, a városházán.

Legfényesebb és legnagyobb zongoraterem már megnyitott Piac utca 49 szám alatt, a főpostával szemben, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszerkészítő cégnek nagy kiterjedésű külön zongora termében a leghíresebb gyártmányú zongorák, pianinok, harmoniumok jutányos áron szerezhetők be részletfizetésre is. T. zenekedvelő közönség szives figyelmébe ajánlom, hogy kik zongorázni tanulnak ugyan, de zongorájuk nincs, termemben naponta csekély díj mellett zongorázni gyakorolhatnak. Szakszerű műhely, hol zongora és mindenféle hangszerek javítását tökéletesen végzem. Zongora hangolást vidéken is elfogadok. — Külön hangszer üzlet József kir. herceg-utca 2. szám, Bika szálloda mellett, hol czimbalom, hegedűs és mindenféle hangszerek, kitűnő hurok és alkatrészek jutányos áron szerezhetők be.

Pergetett csemege és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

Használja a híres Hajdusági podró! Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy-Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerár.

Apponyi halálhíre.

Bécsi gasság.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 19.

Egy bécsi hír ma fájdalmas, nagy izgalmat és óriási pánikot keltett a kreaturáinak helyet teremtsen, míg ki fővárosban. Délelőtt tizenegy órakor je-

lentették a bécsi telefonon, hogy ott egy helyi könyvnyomatos révén az a hír terjedt el, hogy gróf Apponyi Albert eberhardi birtokán agyonlőtte magát. Azonnal telefonon kérdést intéztek Budapestről, Pozsonyba, ahonnan információval nem bírtak szolgálni, mert nem tudtak semmit a dologról. Közben olyan villámgyorsasággal terjedt a rémes szenzáció, hogy délben már Aradról és Kolozsvárról tudakozódtak mi igaz belőle? Az egész ország kétségbeesett figyelemmel nézett Eberhard felé, de az aggodalom déli egy óráig sem czáfolatot, sem megerősítést nem nyert.

Déli egynegyed két órakor telefonozta Budapestre a „Neue Freie Presse“, hogy a hírt a „Correspondenz Kulka“ adta ki Bécsben, mely az udvari körökből származó híreket szokta közölni s ezt a rémhírt is azzal a megjegyzéssel jelentette, hogy az udvarban terjedt el.

A „Neues Wiener Tagblatt“ jelenti fél két órakor: Bécsben két verzió kering. Az egyik szerint Apponyi öngyilkosságot követett el, a másik szerint vadászaton járt szerencsétlenül. Egyik hírre sincs megerősítés.

Éjjel aztán budapesti tudósítónk letelefonozta a megkönnyebbitő czáfolatot. A hír hazugság, s a bécsi könyvnyomatos ujság lelketlen misztifikációja.

Apponyi különben a Magyar Hiradó könyvnyomatosnak este a következő táviratot küldte:

— *Semmi bajom*

Apponyi.

Kaas Ivor bárónak pedig a következőket telegrafálta.

— *Juttasd nyilvánosságra, s közöld barátaimmal, hogy nincs semmi bajom.*

Apponyi.

A hiteles czáfolat természetesen őszinte örömet fog kelteni az egész országban.

Az új kormány veszteget.

A titokzatos program.

Matlekovics egy milliója.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 18.

A Fejérvary kabinet a hogy Kinevezése megjelent a hivatalos lap mai számában, azonnal hozzálátott az ügyek további vezetéséhez. Feilitzsh Arthur az erdőfelügyelőből földművelésügyi miniszterre avánzsált nulla még azt sem várta be, hogy elődje György Endre elbucsúzzék a földművelésügyi minisztérium tiszti karától. Ma délben a tisztikar nagy ámulatára megjelent a minisztériumban, s leült elődje asztalához, Valószínűleg azért siet, hogy nem röpitik kényelmes helyéből.

Egy millió korona.

Budapesti tudósítónk távirati jelentése szerint befejezett tény, hogy Fejérváry Géza maga tartja meg a pénzügyi tárcazt. *Matlekovits* Sándor ugyanis, akinek felajánlotta a bársony széket kijelentette, hogy elfogadja, de csak abban az esetben, ha a bankoktól és egyéb vállalatoktól hozott jövedelme helyett *megfelelő rekompenciát* — *egy millió koronát* kap. Fejérváry ezt az árt sokalta — így szakadt meg a tárgyalás közte és Fejérváry között. A pénzügyminiszter Fejérváry lesz, azonban az ügyeket *Popovics* államtitkár fogja vezetni.

A program.

A Magyar Nemzet írja, hogy Fejérváry Géza már a közeli napokban a nemzet elé terjeszti programját. A miniszterek holnap Bécsbe utaznak. Feilitzsh leteszi a miniszteri a többiek pedig a titkos tanácsosi esküt. *A program szerdán kerül nyilvánosságra.* Hogy milyen alakban, azt még nem tudják.

A titkos tanácsosi kinevezésről a Neue Freue Presse azt írja, hogy az demonstratív jelentőségű tény. A miniszterek rendszeresen egy év után szokták megkapni a titkos tanácsosi méltóságot — most a király különös kegyképen kiutalta rövid határidő után kedvelt darabontjainak.

Vesztegetés készül!

A M-g. írja, hogy a kormány minden erőfeszítéssel készül az új választásokra, Tisza csak a választók vesztegetésére adott pénzt, Fejérvárynak gondja lesz, arra is, hogy a választások ideje alatt sajtó álljon a rendelkezésére. Ebből a célból *egy millió hétszáz ezer koronát fog kiosztani a lapok közt.*

A kormány huszárjai.

A kormány huszárjairól, a főispánokról is történt gondoskodás már a mai nap folyamán. Hír szerint Fejérváry egész sereg hazafias főispánnak mutatott ajtót, helyettük azonnal szegődött egy csomó tönkre ment eladósodott alakot. Ezek hamarosan ráülnek a vármegyék nyakára, s teljesítik uruk és parancsolójuk akaratát.

Az Egyetértést lefoglalták.

A budapesti főügyészség bokros érdemeket akar szerezni Lányi kegyelmes ur előtt. Nap mint nap koboztat el ellenzéki ujságot. Ma délután öt órakor a Pap Zoltán dr. főszerkesztésében megjelenő Egyetértést kobozták el egy politikai vezércikk miatt a melyben királysértést konstatált a királyi ügyészség.

Baneth Sándor Budapesten.

Budapest, okt. 19. Bakonyi vizsgáló bíró ma délelőtt megidézte Hajdu Miklós hírlapírót, a kihez azt a kérdést intézte, hogy miért táviratozott a

Zeysig bizottság ki pattanásakor egyenesen Baneth címére Berlinbe. Hajdu azt felelte, hogy neki Baneth barátja, jogosan ferdulhatott hát hozzá. A Zeysig ügyben különben az a szenzációs fordulat állott be a mai nap folyamán, hogy *Baneth Bérczy kapitány rábeszélésére Budapestre jött.* Délután két órakor érkezett meg Budapestre. A vizsgálóbíró este nyolcz órakor hallgatta ki. Kihallgatásáról nem szivárgott a nyilvánosságra semmi.

Budapest, okt. 19. Késő éjjél telegrafálja tudósítónk. Baneth Sándort a vizsgálóbíró kihallgatta. Baneth beismerte, hogy a *Zeysig röpirat kéziratát Zigánytól kapta.*

Emlékszik arra is, hogy javítás volt a kéziratban. De hogy ez kinek a munkája, azt nem tudja. Banethet, a kinek nincs salvus-conductusa, a vizsgáló bíró nem tartóztatta le, de figyelmeztette, hogy maradjon Budapesten.

A kassai botrány.

Kassa, okt. 19. Sartory és Bosics hadnagyok bünperét, a kik megölték Klein nyomdászt novemberben fogja tárgyalni a hadbírószág. Kassán nyíltan beszélnek, hogy a hadbírószág a két tisztet fel fogja menteni a gyilkosság vádjá alól.

Letartóztatott bankár.

Lübeck, okt. 19. Bohuhof nagykereskedőt tegnap este nagy valószínűségű hamisítások miatt letartóztatták. A hamisított váltók összege 400,000 márkára rug. Több bank érzékenyen károsult. A letartóztatás nagy feltűnést keltett.

Norvégia királyság.

Berlin, október 19. A Lokalanzeigernek jelentik Krisztianióból: Minden előkészület megtettek, hogy Károly dán hercegnek felajánlják a norvég trónt. A kormány már megállapodásra jutott, bár Gunnar, Kudzen a népszavazás mellett foglalt állást. Azonban a szocialisták és radikális ideológusok által követelt népszavazást fölöslegessé teszik a városok és községek feliratai, amelyek azt követelik, hogy a királyválasztás azonnal történjék meg. A Károly dán herceg jelöltségét különben a storting $\frac{3}{4}$ része támogatja. A köztársaság érdekében indított akció sikertelennek bizonyult, annál is inkább, mivel Björnson, Nansen és egyéb köztársasági érzelmeikről ismert előkelőségek a királyság mellett foglaltak állást és hangoztatták, hogy a királyság biztosítja legjobban a szabadelvű és demokrata irányzatot.

Koppenhága, okt. 19. Mihelyt a norvég storting elfogadja a kormány javaslatát, hogy Károly dán hercegnek ajánlják fel a trónt, Norvégiából küldöttség megy Koppenhágába, amely Károly hercegnek hivatalosan felajánlja a trónt. Keresztély dán király Károly hercegnek már megadta az engedelmet, hogy a trónt elfogadja.

Bartha Miklós halála.

Budapest, október 19. Bartha Miklós ezelőtt két héttel még kerületében járt. Onnan hazatérve hült meg. Azóta állandóan gyöngéledett. Ma magához kérette Imrédi dr. házi orvosát a ki megvizsgálta — de aggodalmas tünetet nem konstatált. Bartha este vacsorához ült. Mielőtt az evéshez fogott volna lefordult a székről Agyászéledés érte. Halála óriási részvétet kel-

tett a fővárosban. A Soltan levő Kossuth Ferenczet s az Eberhardon időző Apponyit táviratilag értesítették elhunytáról.

Rákosi Viktor beszámolója.

Budapest, okt. 19. Rákosi Vikort a ki vasárnap tartja beszámolóját Hajdunánáson, a beszámolóra elkísérik Pap Elek és Kovács Gyula képviselők.

Egy hazafiatlan megye.

Eszék, október 19. Belovármegye ma elhatározta, hogy az ex-lex dacára is végre hajtja az állami adóval hátrálékosokat — s a katonai behívókat kézbesíti.

A sárvári tragédia.

Sárvár, okt. 19. A selyemgyár égesének ismét meghalt egy áldozata. Az áldozat Oláh Teréz a ki agyrepedés folytán halt meg négy napi szenvedés után.

Egy herceg autobomli balesete.

Páris, okt. 18. Monpentier herceg a portugál király sógorának autóbomlilja vágatás közben neki ment egy fának. A herceg kifordult, karja és lábszárcsontja eltört.

Törvénykezés.

Ellőtlt zsaroló. Zsarolás és becsületsejtés vádjá miatt került az igazságszolgáltatás elé Györi János balmazújvárosi parasztgazda. Györi János ugvania ez év február 10-én Rosenthál Jakabné Gyémánt Fánit erőszakkal és fenyegetésekkel arra kényszerítette hogy a férjének kölcsön adott pénzre fizetett kamatokon felül még az udvarokon lévő trágyát is neki adja. Ez még nem volt elég hanem a panaszost még becsületlen kifejezéssel is illette. A törvényszék ezért a vádlottat, ki ár tettét tagadta 15 korona péozbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Agyonnyomta a gyermekét. Gondatlanságból okozott emberölés vádjá miatt állott tegnap a törvényszék előtt Porkoláb Andrásné Sebestyén Zsófia derecskei fiatal parasztasszony. Ez év május 2 án este ugyanis 4 hónapos Piroska leányát a helyett, hogy bölcsőbe tette volna, szabadon maga mellé fektette s mikor hajnal felé felserkent a gyermek már fuladás következtében meghalt. Agyonnyomta az anyja. A törvényszék a gondatlan anyát 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.**Terményfőzde.**

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1905. október 19.

Készáru tartott, határidők állandók.

1905. októberi buza	16 23—24
1906. áprilisi buza	16.76.—78
októberi rozs	13.36.—38
1906. áprilisi rozs	13.94.—96
októberi zab	13.92.—94
1906. áprilisi zab	13.52.—54
1906. májusi tengeri	13.36.—38
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906. szeptemberi repoze	24.50.—70

GREENY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

63

Büntügyi regény.

De Bonquillart ezt nem vette észre! Nagyon is el volt foglalva az előhozott füveggel. Poharat hozott, kitörülte őket és töltött.

— Egészségedre! kiáltott fel. Tévedtem benned eddig! kellemes együttlétünkre!

— Erre én is kocczintok! No de beszéljünk kissé dolgainkról. Tulajdonképen miért bocsátkoztál abba bele, hogy ebben a kocsmában légy?

— Mert azt hittem, hogy itt találkozhatom majd avval, akit keresek.

— Ah! te keresel valakit?

— Már két év óta!

— Ki az?

Bouquillart összeráncolta homlokát majd kitörített egy pohár cognacot és így folytatta:

— Ez az a gazember aki miatt elvesztettem állásomat mint mazasi börtönőr. Hallgass meg! Ez titok ugyan, de előttünk már úgy sem létezik titok. Az ember akiről beszélek az — Salviat Honoré. Mazasban a hetes számú zárkában volt elzárva, melynek őrizése én reám volt bízva, de egyik éjjelen sikerült megszöknie.

— De ez alig hihető, szót közbe a „sebhelyes asszony“ elpirulva.

— Mégis megtörtént! Midőn másnap észrevették, mindenki azt hitte, hogy a szökéshez én nyújtottam segédkezet és engem elítéltek.

— Ahá! Hát bosszút akarnál állani rajta!

— Mindenesetre! Ennyit ami engem illet. De most rajtad a sor! Te is nyíltságot ígértél!

A „sebhelyes asszony“ beleegyező mozdulatot tett és könyökével az asztalra támaszkodott. Bouquillart figyelni kezdett, de néhány percz óta valami különös ment benne végbe. Homlokáról az izzadság nagy cseppekben csurgott alá, akkor rángatózdtak, kezei reszkettek.

— Az ördögét ennek a cognacnak, ha az ember nincsen hozzá szokva, mindjárt lekapja a lábáról.

A „sebhelyes asszony“ mosolyogva nyújtotta neki az üveget, de ő eltaszította.

— Vízet! Vízet! ordított.

Az első hőrpintésekre jobban is érezte magát és folytatta:

— Tegnap fogadtál valakit a pavillonban és megakarod mondani, ki volt!

— Igen. De úgy látom, hogy most nem vagy rendes állapotban.

Rettenetesen nézett ki Bouquillart. Idegesen harapdálta ajkait, szemei kidülledtek és karjai rángatózdtak.

— Nevét, a nevet mondjad! ordította.

— Tehát mindenáron tudni akarod?

— Beszélj! Halgatom!

— Nos hát a férfi akit tegnap fogadtam és akit neked be fogok mutatni, ha jobban érzed majd magad, ugyanaz akit keresel!

— Salviat Honoré?

— Az!

Bouquillart nagyot ütött az asztalra, hogy recsegett és olyan mozdulatot tett mintha az asszonyra akarná magát vetni. De alig tudott egy lépést is tenni. Megfordult saját maga körül és élettelenül zuhant a padlóra.

Egy darabig ijedt pillantással állott ott az asszony, azután kezeit ég felé emelve fohászzkodott:

— Én Istenem! Könyörülj rajtam és ne hagyj el!

Azután elrohant és a lépcsőn felfutott

XII.

Az üres ház.

Buvard nem engedte magát az ajtón fityegő czédula által visszatartani.

Sikerült az ajtót kinyitnia és gyors elhatározással belépett. Alig volt a konyha közelében, midőn észrevette, hogy egy árnyék macskamódra kuszik feléje.

Revolvere után nyult, melyet állandóan magánál hordott. De azonnal megnyugodott és békésen ment a közeledő árny elé.

— Te vagy lámpás? szólította meg.

Mit keresel itt?

— Várom, hogy az ajtót felfeszítsék.

— Ki csukta be?

— Azt én nem tudom.

— Tudod hová ment a gazda?

— Azt sem tudom.

Buvard vállait vonogatta. Azután megszólalt:

— Munkára fel! Nekem nem igen tetszik ez a dolog. De ami egynek nehéz, az kettőnek könnyű lehet és ha fáradságot veszel magadnak, könnyen feljuthatsz az emeletre és akkor mi vagyunk a csatátér urai.

Kimondva, végrehajtva! Nemsokára beléptek a vendégszobába, mely gyengén volt világítva. De már első pillanatra oly borzasztó kép tárult eléjük, hogy megkövülve állottak ottan.

Szegény Bouquillart mozdulatlanul fektült ott a padlón. Arcza el volt torzulva ajkai nem mozogtak és tajték habzott rajtuk. Lélekzete elállott.

— Azt hiszem ennek vége van, szolt Buvard, itt minden fáradság hiábavaló, menjünk azonnal az őrségre. tegyük jelentést. Te kövess engem.

Ez volt az egyetlen észszerű amit ebben a kínos helyzetben tehettek. Miután a kellő formalitásokat elvégezték elbucszott a fickótól és a „fejnélküli asszony“ utcában levő lakására ment. Ott a házmesterné levelet adott neki át melyen ez a czim volt:

— Richmond Constand urnak Páris.

— Halt! kiáltott fel, ez egy kissé gyanus! Ki hozta ezt a levelet?

— Egy magas ur. Én ugyan mondtam neki, hogy a czim téves, de ő olyan pontosan leírta önt, hogy több nem volt kértelyem.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

G. L. (Helyben.) Nemes László nem tagja a Debreczeni Független Újság szerkesztőségének.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 21 szám (O) Bérlet 21 szám (O)
Debreczen, péntek, 1905. október hó 20-án:

Mongodin ur felesége.

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Mongodin	— — — — —	Békés Gyula.
Rosalie, neje	— — — — —	Ardai Ida,
Lucienne, Rosalie unokahuga	— — — — —	Szabó Irma.
Monteplat Olorinda	— — — — —	Almásy Lola.
Fougerolles Róbert festő	— — — — —	Ternyei Lajos.
Rabateau Savinien, egyleti titkár	— — — — —	Kondor Ernő.
Berneret	— — — — —	Deési Alfréd.
Francois, Mongodin inasa	— — — — —	Sarkady Vilmos.
Kerületi Prefét	— — — — —	Szabó Gyula.
Csendőrkapitány	— — — — —	Szilágyi Ernő.
Városi tanácsos	— — — — —	Ardai Árpád.
De la Butte Moineaut asszony	— — — — —	Körösmezey M.
Levadá asszony	— — — — —	Dinyési Juliska.
Pelüssén asszony	— — — — —	Kertész Kata.
Chamberloch asszony	— — — — —	Ardai Vilma.

Történet: Alenconban, az I. és III. felvonás Mongodinnál, a II. felvonás Fougerolles termében.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat újdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó vелеzek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása czéljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője.

Piacz-u. 42. szám

Goldstein Karolin.

Divat újdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmék. Blaz selymek. Jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföldi legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű francia P. D. jegyű kitűnő szabásu

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszlevelet csatolni.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Molnár tanonecznak azonnal felvétetik jól nevelt, erős növésű 15—16 éves fiú Hajdunánáson Csiha Elek gőzmalmában.

Hangszerkészítő tanulónak való fiút felvesz Komáromi M. hangszerkészítő a Bika szálloda mellett.

Asztalos segédet felveszek több évi állandó fényes munkára. Czím a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás! 1 L. Ezerjő 30 kr. Rizling 40 kr. 1 liter Jamaika rum 80 kr. Sűrű málna szörp 1 ft. 1 ko törm. csokoládé 90 kr. 1 dgr. császár keverék tea 5 kr. **Tea süteményekben óriási választék**, 1 üv. Pezsgő Carte Blanche 1.20, Tokaji Sec 1.50, Influenza ellen legbiztosabb szer 1 üveg gyógy Cognac 15 és 25 kr. Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Rőfős és rövidáru fiatal keresztény segéd azonnali belépésre állást keres. Czím a kiadóban.

Végkiárusítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Könyvelő kerestetik, ki a magyar német levelezést is teljesen érti. Ajánlatok „M. J.” jellegére a kiadóba kéretnek.

Egy pénztárnokné felvétetik Róth Antal fűszer és csemege üzletében.

Ingyen kapja meg mindenki a Debreczen Független Ujság 320 oldalra terjedő nagy képes naptárát, mely Debreczen város és Hajdumegye pontos és teljes czimtarát tartalmazza, — ha előfizet a Debreczeni Független Ujság-ra. 1 óra 1 korona.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó Szécsényi-u. 27. sz.

Kerestetik egy nagyobb birtok Hajdumegyében. Czím a kiadóban.

Kezdett Congré futók, Milliök és kézi munka szövetek mélyen leszállított áron helyszüke miatt kiárusítatnak Füstös Testvérek kézi munka üzletében Piacz-utca 12.

Két szoba, konyha kerestetik a város központján. Czím e kiadóba.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. Telefon 18.

Tisztán kezelt kókusz-zsír 1 kg. 58 kr. Kapható Róth Antal fűszer- és csemege üzletében Csapó u. a zeneda épülettel szemben.

Okleveles tanítónő, polgári és elemi tanulók tanítását a német nyelvből is elfogadja házáknál vagy lakásán. Czíme Csapó-u. 81.

Ugyes ügynök könnyen terjeszthető cikkekhez kerestetik. Czím a kiadóban.

Legjobb bajszsodró a híres

DEBRECZENI

„**CZIVIS**“ bajszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és növteti a hajszót!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó” hoz DEBRECZENBEN.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósorszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerláramban

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla gyógyszerháza (s illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota.)

LÓWY F.

Vigyázz

kékre festett kirakat.

rőfős- és rövidáru üzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 24.

Kistemplommal szemben.

Fehérló szálloda mellett.

Bámulatos szép őszi újdonságok érkeztek, melyeknek megtekintése figyelmet érdemel.

Piacz-utca leglátogatottabb üzlete!

Olcsó árak tekintetében utólérhetetlen.